

Uzasadnienie

Celem niniejszej uchwały jest ustanowienie użytku ekologicznego „Dolina dopływu potoku Jaszowiec – wyrobisko piaskowców”. W 2018 r. został sporządzony projekt zagospodarowania przyrodniczego doliny Jaszowiec na terenie Gminy Ustroń, przez zespół autorski koordynowany przez mgr Natalię Durkę – Kamińską, w którym wykazano dużą wartość przyrodniczą terenu proponowanego do objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego.

Rejon dzielnicy Jaszowiec, ze względu na swój turystyczny charakter, a co za tym idzie obecność zabudowy i infrastruktury, nosi widoczne ślady przekształceń antropogenicznych, ujawniających się między innymi w stanie zachowania roślinności. Pomimo wspomnianych przekształceń zachowały się tutaj obszary, które zarówno pod względem ukształtowania, jaki i szaty roślinnej nawiązują do pierwotnego naturalnego charakteru tego terenu. Powoduje to, iż noszą w sobie wartość ekologiczną oraz dydaktyczną, a przez to predysponującą do zachowania ich, między innymi poprzez objęcie ochroną prawną w postaci użytku ekologicznego.

Na północny – wschód od ul. Wczasowej, znajduje się zadrzewiona już ściana skalna (dawne wyrobisko piaskowców), gdzie zgodnie z materiałami archiwalnymi, występują objęte ochroną rośliny w tym na przykład paprotnik kolczysty (*Polystichum aculeatum*). Również sama rzeźba tego miejsca (wyrobiska) jest atrakcyjna pod względem krajobrazowym i choć ma pochodzenie antropogeniczne wpisuje się w naturalną estetykę otoczenia. W celu podniesienia wartości edukacyjnej, w rejonie dawnego wyrobiska sugeruje się dokonania odsłonięcia jednej ze ścian kamieniołomu, w celu ukazania fliszowej budowy Karpat. Wyboru ściany przeznaczonej do oczyszczenia należałoby dokonać po wcześniejszej weryfikacji pod kątem występowania w/w gatunków podlegających ochronie prawnej, by nie dopuścić do ich zniszczenia.

Przedmiotowy teren doliny jest siedliskiem wielu gatunków zwierząt, w tym zwłaszcza ptaków. Spotkać i usłyszeć tutaj można między innymi takie gatunki jak sójka (*Garrulus glandarius*), bogatka (*Parus major*), rudzik (*Erithacus rubecula*), kos (*Turdus merula*), zięba (*Fringilla coelebs*), pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*), strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*), pełzacz leśny (*Certhia familiaris*) oraz szereg innych. Może się tutaj ponadto pojawiać dzięcioł duży (*Dendrocopos major*) czy zalatująca znad potoku Jaszowiec pliszka górska (*Motacilla cinerea*).

Z pośród ssaków pojawiać się tutaj mogą między innymi dzik (*Sus scrofa*), sarna (*Capreolus capreolus*), lis rudy (*Vulpes vulpes*), kuna leśna (*Martes foina*), wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*), czy jeż europejski (*Erinaceus europaeus*). Lasy bukowe oraz obecność cieków wodnych sprzyjają także występowaniu nietoperzy.

Pośród przedstawicieli herpetofauny obszar jest potencjalnie zasiedlany przez salamandrę plamistą (*Salamandra salamandra*) czy ropuchę szarą (*Bufo bufo*).

Bez wątpienia najliczniej reprezentowaną grupą zwierząt są bezkręgowce, gdzie pośród szeregu pospolitych przedstawicieli zasiedlających tego typu siedliska, odnotowano obecność podlegających ochronie gatunków trzmieli (*Bombus* sp.). Obecne są tutaj również dogodne nisze dla objętego częściową ochroną chrząszcza z rodziny biegaczowatych, a mianowicie biegacza skórzastego (*Carabus coriaceus*) zasiedlającego te tereny.

Podsumowując, można stwierdzić, że omawiany obszar prezentuje wartości przyrodniczo – krajobrazowe i wyraźnie się wyróżnia, stwarzając możliwość zachowania wartości przyrodniczych w dostępnym dla człowieka miejscu, a co za tym idzie poznania cech regionu i spełnienia misji dydaktycznej. Objęcie ochroną tego obszaru pozwoli powstrzymanie degradacji z jednoczesnym zwróceniem uwagi społeczności na kwestię świadomości ekologicznej i zależności funkcjonowania w ekosystemie.

Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098) ustanowienia lub zniesienia formy ochrony przyrody, takiej jak użytek ekologiczny dokonuje rada gminy w drodze uchwały po uzgodnieniu projektu uchwały z właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (w trakcie opiniowania).

 Monika Maksymczuk
Wzrosty Środowiska i Klimatu